

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za zaštitu prirode

KLASA: UP/I-612-07/21-60/41

URBROJ: 517-10-2-2-21-2

Zagreb, 8. srpnja 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja temeljem članka 30. stavka 5. vezano za članak 29. stavak 1. podstavak 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), povodom zahtjeva nositelja zahvata MO-BO ENERGIJA d.o.o., Nova Ves 40, HR-10000 Zagreb, zastupanog putem opunomoćenika Oikon d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, HR-10020 Zagreb, za prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Vjetroelektrana Moseć – Crni Umac“, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Za planirani zahvat „Vjetroelektrana Moseć – Crni Umac“, nositelja zahvata MO-BO ENERGIJA d.o.o., Nova Ves 40, HR-10000 Zagreb, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna Glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Obrazloženje

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu Ministarstvo), Uprava za zaštitu prirode, zaprimilo je 21. lipnja 2021. godine zahtjev nositelja zahvata MO-BO ENERGIJA d.o.o., Nova Ves 40, HR-10000 Zagreb, zastupanog putem opunomoćenika Oikon d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, HR-10020 Zagreb, za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Vjetroelektrana Moseć – Crni Umac“. U zahtjevu su sukladno odredbama članka 30. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode navedeni svi podaci o nositelju zahvata, zahvatu, lokaciji zahvata i ekološkoj mreži.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev, priloženu dokumentaciju, podatke o ekološkoj mreži (područja ekološke mreže, ciljeve očuvanja, ciljne vrste i stanišne tipove) te je utvrdilo sljedeće.

Zahvatom je planirana izgradnja vjetroelektrane Moseć – Crni Umac. Vjetroelektrana Moseć – Crni Umac planira se kao jedinstveno energetska postrojenje, koje će se prostirati na dvije lokacije a bit će međusobno povezane internom srednjenaponskom kabelskom mrežom.

Vjetroelektrana Moseć dijelom će se nalaziti u Splitsko-dalmatinskoj županiji a dijelom u Šibensko-kninskoj županiji. Planirano je postavljanje 11 vjetroagregata klase 6,X MW. Vjetroelektrana Crni Umac nalaziti će se većim dijelom u Splitsko-dalmatinskoj županiji dok je tek manji dio cestovne infrastrukture planiran u Šibensko-kninskoj županiji. Planirano je postavljanje 13 vjetroagregata klase 6,X. Operativni platoi izvodit će se na lokacijama planiranih vjetroagregata uz temelje istih a dimenzija oko 70 m x 35 m. Vjetroagregati će se zatim montirati na tipske temelje smještene na operativnim platoima. Koristit će se vjetroagregati ukupne visine do 225 m, duljine lopatice do 85 m i promjera rotora do 170 m. Priključak obje vjetroelektrane planiran je na zajedničku TSx/220 kV gdje bi svaka vjetroelektrana bila priključena preko vlastitog transformatora x/220 kV. Lokacija priključne trafostanice realizirala bi se na lokaciji vjetroelektrane Crni Umac. Za priključenje lokacije Moseć na priključnu transformatorsku stanicu na lokaciji Crni Umac predviđena je izgradnja srednjenaponskog rasklopnog postrojenja 33(35) kV. Lokaciji vjetroelektrane Moseć moguće je pristupiti preko nekategorizirane prometnice koja se spaja na državnu cestu DC56. Servisne ceste za pristup vjetroagregatima na lokaciji vjetroelektrane Moseć izvest će se u dužini od oko 6,30 km. Lokaciji vjetroelektrane Crni Umac moguće je pristupiti preko pristupne prometnice koja se spaja na županijsku cestu ŽC6133. Pristupna prometnica izvesti će se kao nova prometnica u duljini od oko 3,95 km. Servisne ceste za pristup vjetroagregatima na lokaciji vjetroelektrane Crni Umac izvest će se u dužini od oko 9,95 km.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, br. 80/19) planirani zahvat se nalazi izvan područja ekološke mreže. U neposrednoj blizini planiranog zahvata vjetroelektrane Crni Umac, na udaljenosti od oko 2,99 km od prvog najbližeg vjetroagregata nalazi se Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001363 Zaleđe Trogira i Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora. Također na udaljenosti od oko 3,20 km od prvog najbližeg vjetroagregata nalazi se Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001241 Jama Golubinka. Na udaljenosti od oko 6,82 km od prvog najbližeg vjetroagregata nalazi se Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001371 Područje oko Dobre vode. U neposrednoj blizini planiranog zahvata vjetroelektrane Moseć, na udaljenosti od oko 2,57 km od prvog najbližeg vjetroagregata nalazi se Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001266 Vrba. Također na udaljenosti od oko 7,47 km od prvog najbližeg vjetroagregata nalazi se Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000922 Svilaja. Na udaljenosti od oko 11,22 km od prvog najbližeg vjetroagregata nalazi se Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001363 zaleđe Trogira i Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora. Obje lokacije planiranog zahvata vjetroelektrana Moseć i Crni Umac nalaze se na udaljenosti od oko 13 km od Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd i Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000026 Krka i okolni plato.

POP HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora i POP HR1000026 Krka i okolni plato su kao područja posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno potvrđeni 17. listopada 2013. godine Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/13). POVS područja HR2001363 Zaleđe Trogira, HR2001241 Jama Golubinka, HR2001371 Područje oko Dobre vode, HR2001266 Vrba, HR2000922 Svilaja i HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd su kao područja od značaja za Zajednicu (Sites of Community Importance - SCI) objavljena u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/96 od 28. studenog 2019. o donošenju trinaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku

biogeografsku regiju. Predmetni POVS-ovi prvotno su potvrđeni provedbenom odlukom Komisije od 3. prosinca 2014. o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015).

Ciljni vrste i stanišni tipovi POVS-a HR2001363 Zaleđe Trogira su: veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferumenquinum*), četveroprugi kravosas (*Elaphe quatuorlineata*), crvenkrpica (*Zemmis situla*), kopnena kornjača (*Testudo hermanni*), dalmatinski okaš (*Proterebia afra dalmata*), 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost, 6220* Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea, 62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*), 8210 Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom.

Ciljni vrste i stanišni tipovi POVS-a HR2001241 Jama Golubinka su: čovječja ribica (*Proteus anguinus**) i 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost.

Ciljni vrste i stanišni tipovi POVS-a HR2001371 Područje oko Dobre vode su: južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*), veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferumenquinum*), riđi šišmiš (*Myotis emarginatus*) i 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost.

Ciljna vrsta POVS-a HR2001266 Vrba je: dalmatinska gaovica (*Phoxinellus dalmaticus*).

Ciljne vrste i stanišni tipovi POVS-a HR2000922 Svilaja su: vuk (*Canis lupus**), modra sasa (*Pulsatilla vulgaris* ssp. *Grandis*), dalmatinski okaš (*Proterebia afra dalmata*), 91K0 Ilirske bukove šume (Aremonio-Fagion), 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost i 62A0 istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*).

Ciljne vrste i stanišni tipovi POVS-a HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd su: južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*), oštrouhi šišmiš (*Myotis blythii*), dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*), dugonogi šišmiš (*Myotis capaccinii*), veliki šišmiš (*Myotis myotis*), jadranska kozonoška (*Himantoglossum adriaticum*), dalmatinski okaš (*Proterebia afra dalmata*), 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost i 62A0 istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*).

Ciljne vrste POP-a HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirski zagora su: jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), ušara (*Bubo bubo*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), vrtna strnadica (*Emberiza hortulana*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), ždral (*Grus grus*), voljić maslinar (*Hippolais olivetorum*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*).

Ciljne vrste POP-a HR1000026 Krka i okolni plato su: crnoprugasti trstenjak (*Acrocephalus melanopogon*), vodomar (*Alcedo atthis*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), bukavac (*Botaurus stellaris*), ušara (*Bubo bubo*), čukavica (*Burhinus oedicephalus*), kratkoprsta ševa (*Calandrella brachydactyla*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja močvarica (*Circus aeruginosus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopos medius*), mala bijela čaplja (*Egretta garzetta*), mali sokol (*Falco columbarius*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), voljić maslinar (*Hippolais olivetorum*), čapljičica voljak

(*Ixobrychus minutus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), velika ševa (*Melanocorypha calandra*), bukoč (*Pandion haliaetus*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), mali vranac (*Phalacrocorax pygmeus*), siva štijoka (*Porzana parva*), riđa štijoka (*Porzana porzana*), mala štijoka (*Porzana pusilla*), značajne negnijezdeće (selidbene) populacije ptica (patka žličarka *Anas clypeata*, kržulja *Anas crecca*, zviždara *Anas penelope*, divlja patka *Anas platyrhynchos*, patka pupčanica *Anas querquedula*, glavata patka *Aythya ferina*, krunata patka *Aythya fuligula*, crvenokljuni labud *Cygnus olor*, liska *Fulica atra*, kokošica *Rallus aquaticus*) za koje su ciljevi očuvanja propisani Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 25/10 i 38/20).

S obzirom na to da se lokacija zahvata nalazi izvan područja ekološke mreže, izgradnjom vjetroelektrana neće doći do gubitka ciljnih stanišnih tipova POVS-a HR2001363 Zaleđe Trogira, POVS-a HR2000922 Svilaja, POVS-a HR2001241 Jama Golubinka, POVS-a HR2001371 Područje oko Dobre vode i POVS-a HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd, niti do utjecaja na ciljne vrste navedenih područja koje nemaju veliki areal kretanja (primjerice crvenkrpica, kopnena kornjača, čovječa ribica, dalmatinska gaovica) ili su usko vezane uz pojedina staništa (primjerice dalmatinski okaš, modra sasa, jadranska kozonoška), već se utjecaji mogu očitovati na ciljne vrste područja ekološke mreže koje imaju veliki radijus kretanja te kojima lokacija zahvata predstavlja pogodno stanište ili migracijsku rutu. Utjecaji su stoga prvenstveno mogući na ciljne vrste ptica i ciljne vrste šišmiša.

Od špilja koje su uvrštene u područja ekološke mreže za očuvanje kolonija šišmiša, najbliže zahvatu su špilja Škarin Samograd, Dobra voda i Stražbenica. Špilja Škarin Samograd udaljena je 14 km od vjetroelektrane Crni Umac te 18,30 km od vjetroelektrane Moseć. Ova špilja važno je područje za očuvanje dugokrilog pršnjaka (*Miniopterus schreibersii*) (razmnožavanje i migracija), dugonogog šišmiša (*Myotis capaccinii*) (razmnožavanje), velikog šišmiša (*Myotis myotis*) (razmnožavanje), južnog potkovnjaka (*Rhinolophus euryale*) (zimovanje) i oštrouhog šišmiša (*Myotis blythii*) (razmnožavanje). Špilja Dobra voda udaljena je 14,03 km od vjetroelektrane Crni Umac te 25 km od vjetroelektrane Moseć. Ova špilja važno je područje za očuvanje južnog potkovnjaka (*Rhinolophus euryale*) (razmnožavanje), velikog potkovnjaka (*Rhinolophus ferumenquinum*) (razmnožavanje) i rideg šišmiša (*Myotis emarginatus*) (razmnožavanje). Špilja Stražbenica udaljena je 13,50 km od vjetroelektrane Crni Umac te 24,08 km od vjetroelektrane Moseć. Ova špilja važno je područje za očuvanje južnog potkovnjaka (*Rhinolophus euryale*) (zimovanje), velikog potkovnjaka (*Rhinolophus ferumenquinum*) (migracija) i Blazijevog potkovnjaka (*Rhinolophus blasii*) (zimovanje). Vezano uz udaljenost navedenih špilja, osim mogućnosti da šišmiši lokaciju vjetroelektrane prelijeću tijekom migracije, pojedine vrste šišmiša imaju velike dnevne areale kretanja. Primjerice vezano uz spomenute ciljne vrste, za dugokrilog pršnjaka zabilježena je maksimalna dnevna migracija 30-40 km, a oštrouhog šišmiša 26 km. Zbog njihovog širokog radijusa kretanja u potrazi za hranom, ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja planiranog zahvata na navedene ciljne vrste šišmiša.

Zbog malih udaljenosti od navedenih Područja očuvanja značajnih za ptice utjecaji planiranog zahvata mogući su na ciljne vrste ptica POP-a HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora i POP-a HR1000026 Krka i okolni plato koje koriste lokaciju za gniježđenje i hranjenje, kao i na one vrste koje koriste velike areale kretanja u potrazi za hranom ili lokaciju prelijeću tijekom migracija kao što su ptice grabljivice. Ciljne vrste POP-a HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora i POP-a HR1000026 Krka i okolni plato suri

orao i zmijar su ptice grabljivice koje imaju veći radijus kretanja u potrazi za hranom. Također radi svoje ekologije izloženi se većem riziku stradavanja uslijed kolizije s lopaticama vjetroagregata. Utjecaji planiranog zahvata prvenstveno se odnose na potencijalne kolizije ciljnih vrsta ptica, osobito grabljivica te uznemiravanje za vrste koje se na području zahvata hrane ili područje zahvata koriste kao migracijski put. Također planirani su i priključci vjetroelektrana na prienosnu mrežu te s obzirom na to da se područja zahvata nalaze u blizini Područja očuvanja značajnih za ptice potrebno je sagledati i utjecaje vezane uz mogućnost kolizije/elektrokucije ciljnih vrsta ptica. S obzirom na navedeno ne može se isključiti značajan negativan utjecaj zahvata na navedene ciljne vrste POP-a HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora i POP-a HR1000026 Krka i okolni plato.

Za sve navedene vrste ne može se isključiti kumulativni utjecaj s drugim postojećim i planiranim zahvate, a osobito postojećim vjetroelektranama. Osim što mogu kumulativno utjecati na povećanu smrtnost vjetroelektrane predstavljaju i efekt barijere, što može dovesti do izmjene uobičajenih migracijskih ruta.

Slijedom iznijetog u provedenom postupku prethodne ocjene, ocijenjeno je da se ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja planiranog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (pojedinačno i kumulativno) stoga je riješeno kao u izreci te je za planirani zahvat obvezno provesti postupak Glavne ocjene.

Kroz Glavnu ocjenu potrebno je sagledati korištenje prostora (značajnost staništa) planirane vjetroelektrane za ciljne vrste šišmiša i ptica, procjenu utjecaja u odnosu na ciljeve očuvanja, ocjenu kumulativnih utjecaja s izgrađenim i planiranim (odobrenim) zahvatima, posebice s vjetroelektranama u blizini jer, osim što mogu kumulativno utjecati na povećanu smrtnost i gubitak staništa, vjetroelektrane predstavljaju i efekt barijere za ciljne vrste ptica i šišmiša, što može dovesti do izmjene uobičajenih migracijskih ruta.

U slučajevima kada ne postoje odgovarajući recentni terenski podaci, sukladno metodologiji i kriterijima prihvaćenim u zemljama EU prilikom izrade studije Glavne ocjene potrebno je napraviti terenska istraživanja populacija ciljnih vrsta područja ekološke mreže na lokaciji zahvata i šire, ovisno o tipu zahvata, koje potencijalno mogu biti utjecane zahvatom, što je ključno prilikom ocjene utjecaja, kao i za buduće praćenje stanja učinkovitosti mjera ublažavanja na populacije. Broj dana i razdoblje istraživanja potrebno je prilagoditi biologiji i ekologiji ciljne vrste, odnosno veličini i tipu zahvata i strukturi (zahtjevnosti) područja istraživanja.

Za izradu Glavne ocjene vezano uz ptice potrebno je provesti ciljana istraživanja koristeći metodu motrenja i brojanja s određenih pozicija (engl „vantage point watches“) koja omogućuje procjenu rizika stradavanja ptica na lopaticama vjetroagregata. Ona uključuje praćenje ponašanja (uključujući visinu leta i tipove letnog ponašanja) te dužinu i učestalost zadržavanja ptica na lokaciji zahvata. Nakon dobivenih rezultata, rizik od kolizije je potrebno izračunati sukladno priručnicima i odgovarajućem matematičkom modelu (Scottish Natural Heritage).

Istraživanja šišmiša trebaju biti provedena u skladu s uputama međunarodnih publikacija (Guidelines for consideration of bats in wind farm projects, Revision 2014, Publication Series No. 6.) Sporazuma o zaštiti europskih populacija šišmiša (UNEP/EUROBATS). Istraživanjima je potrebno procijeniti važnost lokacije kao staništa za

lov vrsta koje imaju kolonije u špiljama koje se nalaze unutar navedenih područja ekološke mreže te osobito utvrditi značaj lokacije za migraciju ciljnih vrsta šišmiša.

Točka I. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 30. stavka 5. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da ako nadležno tijelo ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je za zahvat obvezna provedba Glavne ocjene.

Točka II. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 44. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da se rješenje iz postupka prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu objavljuje na internetskoj stranici Ministarstva.

Člankom 27. stavkom 2. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da se za zahvate za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza procjene utjecaja na okoliš, prethodna ocjena obavlja prije pokretanja postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Člankom 29. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da Ministarstvo provodi Prethodnu ocjenu za zahvate za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša.

U skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja se inspekciji zaštite prirode.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. **MO-BO ENERGIJA d.o.o., Nova Ves 40, HR-10000 Zagreb** (*R s povratnicom*);
2. **Oikon d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, HR-10020 Zagreb** (*R s povratnicom*);
3. **Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Šubićeva 29, 10000 Zagreb;**
4. **U spis predmeta, ovdje.**